Zaterdag 31 Juli 1943 — DAGBLAD — 60ste Jaargang, No. 3966

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

Duitsers bezetten Fiume.

Mihailovitsj doorbreekt Italiaanse linies en rukt op naar Noord-Italië!

Geallieërden waarschuwen onzijdige landen geen toevluchtsoord te bieden aan leiders van de As.

Italiaanse eilanden Favignana, Levanzi en Marettimo capituleren.

WAARSCHUWING VAN ROOSEVELT AAN DE ONZIJDIGE LANDEN.

President Roosevelt gaf een verklaring uit, welke welhaast beschouwd kan worden als een ultimatum aan de onzijdige landen om geen toevluchtsoord te bieden aan leiders van de as. Als volgt luidt de verklaring, welke hij op een persconferentie aflegde:

„Op 21 Augustus 1942 gaf ik een verklaring uit aan de pers, waarin ik verklaarde, na te hebben gerefereerd naar de misdaden tegen onschuldige mensen, welke door de asmogendheden worden gepleegd: 'De Verenigde Landen zullen deze oorlog winnen. Wanneer vijandelijk gebied wordt veroverd is het het doel van elk der Verenigde Landen om goed gebruik te maken van inlichtingen en bewijzen en aanzien van de barbaarse misdaden der indringers in Europa en Azië. Het lijkt slechts eerlijk, dat zij thans gewaarschuwd worden, dat de tijd zal komen wanneer zij zullen moeten staan voor de rechtbanken in dezelfde landen, waartegen zij thans strijden, en rekenschap zullen moeten geven voor hun daden.'

Later in 1942 verklaarde ik, dat het de bedoeling van deze regering is om bij de succesrijke beëindiging van de oorlog voorwaarden te stellen voor de uitlevering aan de Verenigde Landen van oorlogsmisdadigers'.

De wielen van het gerecht hebben voortdurend gedraaid sedert die verklaringen en zij draaien nog. Er doen thans geruchten de ronde, dat Mussolini en de leden van zijn fascistische bende zouden pogen een goed heenkomen te zoeken naar neutraal gebied.

Op zekere dag zullen Hitler en zijn bende en Tojo en zijn bende uit hun landen trachten te ontsnappen. Doch ik vind het moeilijk te geloven, dat enig onzijdig land hen een toevluchtsoord zal bieden of enige van hen bescherming zal bieden.

Ik kan slechts zeggen, dat de Regering der Verenigde Staten zulk een optreden van een onzijdige regering in het gebied van een toevluchtsoord aan de leiders van de as of hun handlangers zal beschouwen als onverenigbaar met de beginselen, waarvoor de Verenigde Landen strijden en dat de Noordamerikaanse regering hoopt, dat geen onzijdige regering haar gebied zal laten gebruiken als een schuilplaats of op andere wijze zulke personen behulpzaam zal zijn in een poging om hun verdiend loon te ontkomen."

Toen men Roosevelt vroeg of men met de Badoglio-Regering zal onderhandelen „zeide hij, dat dit hem herinnerde aan de vraag wat er het eerst was: de kip of het ei.

Hij merkte op, dat, wanneer een overwinnelijk leger een land binnentrekt, het twee dingen wenst: een eind te maken aan de gewapende weerstand en anarchie te vermijden.

Hij ging voort met te zeggen, dat het de Verenigde Staten niet kan schelen met wien men onderhandelt in Italië, zolang het geen lid is van de fascistische partij en zolang de Italianen de wapenen neerleggen en anarchie vermijden.

Een der bedoelingen is om de Italianen zelfbestemming te geven, doch het is onmogelijk om hiervoor te zorgen in de eerste week nadat zij de wapenen hebben neergelegd. De President verklaarde, dat hierover op het ogenblik niet gedebatteerd behoeft te worden.

Een verslaggever vroeg: „Kunnen wij Badoglio beschouwen als een fascist? En Roosevelt antwoordde, dat hij op het ogenblik geen persoonlijkheden bespreekt.

Roosevelt verstrekte enkele inlichtingen, welke door Eisenhower gezonden werden over de hulp, welke gegeven wordt aan het volk van Sicilië.

De burgers zijn voorzien van voedsel uit het legerrantsoen en tot de voorraad, welke in Afrika gevormd wordt, behoren: suiker, meel, melk, olie, vlees, pasta, medische voorraden, zeep en lucifers.

Andere hulp werd verstrekt door doktoren van de openbare gezondheidsdienst, die oprukten met de troepen en door andere deskundigen over zulke dingen als hygiënische verbetering.

Roosevelt zeide, dat Sicilië enig tarwe heeft, doch dat de Verenigde Staten niettemin tarwe zenden, alsook diesel-olie om kracht op te wekken voor het malen. Teneinde de economie op Sicilië te herstellen heeft Eisenhower machtiging gegeven tot het vrijlaten van uitgekozen gevangenen om te helpen in de zorg voor het volk. Roosevelt gaf uitdrukking aan de hoop, dat het Italiaanse volk dit jaar zijn oogst zal mogen behouden en niet behoeft uit te leveren aan de Duitsers. (Washington, (AP) 30.7).

DUITSE TROEPEN PAKKEN ITALIAANSE DUIKBOTEN.

Duitse troepen hebben thans Fiume bezet. Dit was als reactie bedoeld op het blijven hangen tussen oorlog en vrede van de regering Badoglio. De Duitsers vonden in de marine-basis van Fiume vijf duikboten, die zij bezet hebben, volgens in Madrid ontvangen berichten. Radio-Rome heeft weinig of niets hierop laten horen, omdat de Duitsers redeneerden, dat bezetting van Fiume en Triëst slechts een vreedzame krijgsverrichting was, een handeling zoals meer voorkomt „tussen bondgenoten." Volgens de Duitsers was dit zolang Italië nog tezamen met Duitsland in de oorlog is, slechts bedoeld om Italië te helpen.

In elk geval had een en ander terstond reactie ten gevolge in de Balkanlanden. Overal langs de Dalmatische kust begonnen de tsjetniks hun guerrilla's. Ook in Croatië begon het te broeien in weerwil van de ruime behandeling, die dit landje van Italië had ondervonden vroeger. Rome begint zelfs te vrezen, dat de oestasji van Croatië thans met de Duitsers tegen de Italianen zouden gaan heulen. Toen de Croatische staat werd uitgeroepen door de Italianen, vloden velen die tot de minderheden der bevolking behoorden, naar het heuvel- en bergland. De tsjetniks zijn voor een goed deel hieruit samengesteld. Aanvankelijk werden deze tsjetniks door de Italianen gebruikt om de oestasji in toom te houden. De tsjetniks kregen wapenen en het schijnt zelfs dat zij eens een officieuze overeenkomst met de Italianen hebben aangegaan.

Na de Duitse bezetting van Fiume zeide een zegsman, dat de tsjetniks handgemeen waren geraakt met de Italianen in het Noorden van Dalmatië achter de Duitse troepen. Onder handelingen zouden gaande zijn, dat de Italianen hun wapenen aan de Serbische tsjetnik-leiders zouden laten en naar huis terugkeren.

Volgens „As"-berichten verwachten de Duitsers geen moeilijkheden van de 14 Italiaanse divisies, die thans Zuid-Croatië en de Dalmatische kust bezetten. Men gelooft, dat de Italianen ten hoogste hun wapenen en voorraden aan de Serbische tsjetnik-leiders kunnen laten, zodat ze de troepen van Michailovitsj helpen, en dat ze daarna huiswaarts keren. Teneinde van hun kant de Croaten en natuurlijk vooral de oestasji en de partij van Pavelitsj aan hun zijde te houden hebben de Duitsers thans aan dezen beloofd dat de Croaten een stuk van Dalmatië mogen inlijven ten Zuiden van Fiume. Op die manier krijgen ze dus een nieuwe Croatische staat, als ze de Duitsers helpen Dalmatië te bezetten in het geval Badoglio zich zou overgeven aan de geallieerden (Madrid, (AP) 31.7).

DUITSERS WILLEN ITALIË VERLATEN.

De Duitse Consuls in Italië adviseren den Duitsers om Italië te verlaten en ogenblikkelijk naar huis te vertrekken met het oog op de onzekere toestand na de val van Mussolini. Het Duitse reisbureau is gesloten in Milaan waar de spanning en verwarring heersen (Aan de Italiaanse grens, (AP) 31.7.

CIANO TREEDT AF.

Radio-Rome deelde mede, dat Graaf Ciano is afgetreden als Ambassadeur bij het Vaticaan (Londen, (AP) 31.7).

ONVOORWAARDELIJKE OVERGAVE.

Geen asyl voor As-leiders.

Radio-Rome heeft in een Franse uitzending gezegd, dat het Italiaanse volk vol begrip overweegt wat de vijand voorstelt en zich bewust is van de ernst van het vraagstuk. De Italiaanse radio gewaagt van de reden van Roosevelt en Churchill en de overeenkomst van Casablanca, volgens welke onvoorwaardelijke overgave wordt geëist. Dit zou niet alleen omvatten het onderwerpen van het fascistische bewind, hetgeen reeds heeft plaats gevonden, maar ook het gedogen, dat het Italiaanse grondgebied door de Geallieerden gebruikt wierd bij de voortzetting van de oorlog tegen Duitsland.

De Britse regering stelde zich achter hetgeen Roosevelt zeide, toen hij de wens uitsprak, dat onzijdige landen geen as-l-recht aan as-leiders zou bieden. Ook Rusland is hiermede in overeenstemming (New York, (AP) 31.7).

„SYMBOOL VAN EEN VERSLAGEN VOLK".

„Arriba", het orgaan van de Spaanse Falange Partij, zeide in een hoofdartikel, dat Mussolini van een verslagen volk". Het blad vroeg „welke macht of instelling thans de nederlaag kan weerstaan" (Madrid, (AP) 30.7).

DUITSERS VREZEN AL EEN ITALIAANSE AFTOCHT.

De Britse radio zegt, dat de Duitsers in Budapest een verzoek gedaan hebben om de Italiaanse troepen in geval deze zouden terugtrekken door Hongaarse te vervangen. (New York, (AP) 31.7).

NIETTEGENSTAANDE ALLE ONTKENNINGEN.

Paul Archinard, verslaggever van de National Broadcasting Company in Bern zeide, dat het Italiaanse volk, „niettegenstaande allerlei officiële ontkenningen", ervan overtuigd is dat een soort vredesonderhandelingen in voortgang is. (New York, (AP) 30.7).

IN HET LEGER

Radio-Rome deelde mede, dat de 20 praefecten en verschillende partij-secretarissen, wier ontslag Donderdag gemeld werd, zijn opgeroepen voor dienst in het leger (Londen, (AP) 30.7).

DE GEALLIEERDE STRIJDKRACHTEN OP SICILIË.

Gemeld wordt, dat de Britse 5e, 50e en 51e divisies vechten in Generaal Montgomery's 8e leger op Sicilië. 9 Canadese regimenten of bataljons zijn ook in de strijd gewikkeld onder Generaal-Majoor Guy Simonds. Tot nu toe werd officieel gemeld, dat 5 Noordamerikaanse divisies van het 7e leger en 4 Britse van het 8e leger de Duitsers op het bruggehoofd bij Messina insluiten (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 30.7).

Het nieuws van vandaag.

Nadat Churchill de leden van het Britse oorlogscabinet in het holst van de nacht uit hun bed had laten halen voor een bijeenkomst van twee uren, werd gisteren in de loop van de dag nog een vergadering belegd om — naar men meent — een belangrijke ontwikkeling in de Italiaanse situatie te bespreken.

Wat deze ontwikkeling was, lekte niet uit van Downingstreet 10, maar het schijnt, dat de Italiaanse Regering de Geallieerden „met de witte vlag genaderd is" om te vernemen wat met Italië zal geschieden ingeval van een onvoorwaardelijke overgave.

Niets is echter bevestigd en het zou kunnen dat slechts de Duitse bezetting van Istrië en Fiume het onderwerp van besprekingen uitmaakte, aangezien de Italiaanse situatie hierdoor nog meer gecompliceerd is. Er zijn berichten, welke spreken van gevechten tussen Duitsers en Italianen, het ontwapenen van Italiaanse soldaten in Hellas door de Duitsers en nog meer.

Intussen meldt een laat bericht, dat door de Joegoslavische Regering in Londen werd uitgegeven, dat de strijdkrachten van Mihailovitsj de Italiaanse linies doorbroken hebben en reeds de streek van Udine in Noord-Italië bereikt hebben.

In Italië zelf is het nog altijd rommelig. Het volk gaat voort met betogen en in Milaan zouden de troepen zelfs geweigerd hebben op de menigte te vuren. Gevolg was, dat de Italiaanse garnizoenscommandant vervangen werd. Graaf Ciano is ook afgetreden als Italiaans Ambassadeur bij het Vaticaan en mag misschien Mussolini gezelschap gaan houden.

Om den ex-Duce enige afleiding te bezorgen heeft Adolf Hitler hem op zijn 60e verjaardag de volledige werken van Nietzsche gezonden. Misschien kan Benito in deze werken leren hoe hij een „uebermensch" moet worden om te kunnen ontkomen aan de Geallieerden, die thans de onzijdige landen gewaarschuwd hebben, dat men het in strijd met de beginselen waarvoor de Verenigde Landen vechten zal beschouwen, indien een toevluchtsoord wordt geboden aan leiders van de As.

De bombardementen op den vijand in West- en Zuid-Europa duren voort. Vooral Duitsland heeft erg te lijden. Zowel bij dag als bij nacht komen de Geallieerde toestellen boven het Reich. Gisteren werd Kassel opnieuw aangevallen door Vliegende Forten. In de afgelopen nacht bezocht de Raf voor de eerste maal het plaatsje Remscheid aan de Zuidelijke rand van het Ruhrgebied.

In Algiers schijnt het Franse Comité voor de Nationale Bevrijding het eindelijk eens geworden te zijn over de verdeling van het militair gezag tussen Giraud en De Gaulle. Giraud is nu Opperbevelhebber van alle Franse strijdkrachten geworden en De Gaulle Commissaris van Defensie.

Het moet De Gaulle geweest zijn, die een veer gelaten heeft om de lang gezochte Franse eenheid te verkrijgen.

Pro-Russisch Bulgarije: zal dit het sein geven?

Zullen de gebeurtenissen van Wereldoorlog I in Bulgarije herhaald worden?

Sedert begin Mei heeft de pers meer dan 20 opstanden uit Bulgarije gemeld.

Bulgaarse volk, boeren en intellectuelen zijn anti-Duits.

Alleen Regering en Leger hebben Duitse sympathieën onder economische druk.

De Bulgaarse crisis ontwikkelt zich als gevolg van Mussolini's val en de tekenen van de laatste dagen, zoals vrijwel elke dag van de afgelopen week door ons vermeld, wijzen erop, **dat Bulgarije misschien de eerste der vazalstaten van de Balkan zal zijn, welke zich van de reeds gebroken as zal losscheuren.**

Het rechtstreekse nieuws uit de Balkan sedert Mussolini's aftreden blijft schaars, doch van wat er beschikbaar is, kan worden afgeleid, dat het volk er gelooft, dat Italië als oorlogvoerend land afgedaan heeft. De berichten van heftige opstootjes in Bulgarije dateren reeds van begin Mei en alles werkt ertoe mede, dat een Italiaanse instorting veel eerder invloed zou hebben op Bulgarije dan op enig ander der Zuidoostelijke Europese landen in het Duitse kamp.

De Bulgaren hebben Italië altijd beschouwd als de voornaamste versperring tegen een invasie. Het is slechts 160 kilometer van Brindisi in Italië's hiel naar Bulgarije's grenzen in Macedonië en slechts 480 kilometer naar Sofia.

Zullen de gebeurtenissen van Wereldoorlog I in Bulgarije herhaald worden?

De zaak van de Geallieerden staat er thans beter voor dan in de eerste stadia van de oorlog, dat is buiten twijfel: aan de onrustbarende reeks van overwinningen van de Duitsers is thans voor goed een einde gekomen.

Speurt men naar de oorzaken, dan moet natuurlijk erkend worden, dat de Russische hulp veel hiertoe bijdroeg, waarbij echter geenszins uit het oog verloren mag worden, dat de „slag om Groot-Brittannië", waarin de Britten stand hielden tegen de gevaarlijkste en meest verwoede aanvallen der Nazies, eigenlijk de ommekeer inluidde. Intussen zijn ook de geweldige materiële voorbereidingen van Groot-Brittannië, de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie verder voortgeschreven en helpen mede om de schaal naar de goede zijde te doen overslaan. Maar een van de interessantste punten is wel, dat het wapen van de „vijfde colonne", dat zulke désastreuze invloed gehad heeft in de eerste stadia van deze oorlog, zich nu langzamerhand gaat keren tegen hen, die het als eerste aanwenden — als een boemerang, die den man treft, die hem wierp — en speciaal in die landen, die aan de Nazie-heerschappij onderworpen werden met toepassing van deze minderwaardige oorlogstactiek.

Ook in Wereldoorlog I is Anti-Duits Bulgarije het struikelblok van de „Centralen" geweest.

Een speciale taak valt hierbij toe aan de Balkan, met name aan Bulgarije, dat in Wereldoorlog I zich als eerste van de Duitsers distantieerde en dat, doordien het de wapens neerlegde, de weg vrijmaakte voor de volledige nederlaag van de centrale mogendheden. Het is niet onmogelijk, dat het Bulgaarse volk, waarin het fascisme nooit — ook nu niet — wortels heeft kunnen slaan, dat een eerbiedwaardige traditie van vrijheidsstrijd achter zich heeft, nu als eersten het sein zullen geven aan alle volken van de Balkan om zich vrij te maken van de Nazie-onderdrukking, welke allen gelijkelijk beklemt.

Vooropgesteld kan worden, dat de Bulgaren nooit veel plezier hadden van hun Duitse „vrienden", en dat al ten minste zeventig jaren lang!

In 1878, nadat de Russen overwinningen hadden behaald op de Turken, met behulp van de Roemenen, mochten de Bulgaren voor het eerst nippen aan de kelk der vrijheid. Maar in de zomer van hetzelfde jaar, op het Congres van Berlijn, dreven de Duitsers de verdeling van Bulgarije door in vijf gedeelten, waarvan er drie aan de invloedsfeer der Turken toegewezen werden; en Macedonië werd eenvoudig ingelijfd. In 1885 trachtten de Bulgaren het Noorden van hun land met het Zuiden te verenigen en als gevolg daarvan brak de oorlog met Serbië uit. De Bulgaren behaalden de beroemde overwinning in de slag bij Zlivnitsa, welke de eenheid van het Bulgaarse volk tot stand bracht, maar Oostenrijk-Hongarije interveniëerde ten gunste van de Serben. In 1913, na de Balkan-oorlogen, steunde Duitsland de anti-Bulgaarse Statengroep en de Zuidelijke Dobroedzja werd van Bulgarije afgescheurd.

Met het uitbreken van Wereldoorlog I was de situatie aldus: het Bulgaarse volk was geporteerd voor onzijdigheid of voor deelneming aan de oorlog aan de zijde van de Russen. De regering en ex-tsaar Ferdinand waren voor de oorlog aan de kant van Duitsland. Maar de doorslag gaf, wie het meest betalen wilde. Engeland beloofde na de oorlog een rechtvaardiger verdeling van de Balkan. Duitsland beloofde alles, maar niets concreets. Er is een interessante quaestie: het vermogen van ex-tsaar Ferdinand werd in Engeland in beslag genomen en tot op

de huidige dag betaalt Duitsland daarvoor schadevergoeding.

Toen de Bulgaren, na de overwinningen van de Turken op de Roemenen, er in slaagden de Dobroedzja in te nemen, lieten de Duitsers niet toe, dat zij het veroverde gebied ook beheersten, maar werd er een gemeenschappelijk bestuur ingesteld; de Duitsers eisten voor zich vijftig procent van de oogst van de Dobroedzja op. Er moeten te zelfder tijd ook onderhandelingen gezweefd hebben over een separate vrede met Bulgarije, waarbij het toen nog zeker mogelijk geweest was voordelen te bedingen — maar de Duitsers kregen er lucht van en verijdelden deze pogingen.

In 1916, na de Bulgaarse overwinningen aan het Zuidelijke front, verhinderden de Duitsers, dat Bulgarije Hellas zou aanvallen. De verklaring hiervan was, dat er nauwe familiebetrekkingen bestonden tussen de Hohenzollerns en het Helleense koningshuis. De Bulgaren gevoelden zich teleurgesteld en hun teleurstelling groeide tot verbittering.

Duits-economische penetratie dwong Bulgarije.

Ging vóór Wereldoorlog I twintig procent van de Bulgaarse handel naar Duitsland, zó werd deze situatie nadien volkomen anders. De Duitse Republiek had nog de normale behoefte om wat haar voedingsmiddelen-voorziening betreft van de Balkan verzekerd te zijn, maar Hitler streefde naar volledige economische onderwerping van deze landen **en in 1939 koos 80 procent van de Bulgaarse handel de richting van Duitsland.**

Nog in de crisis-dagen van München was er van een pro-Duitse stemming in Bulgarije nog maar weinig te merken, omdat niemand hiervan enig voordeel voor de Bulgaren verwachtte. Maar de propaganda werkte met verdubbelde energie en beloofde dat alle verwachtingen van de Bulgaren tot vervulling zouden komen, als maar eenmaal met het systeem van Versailles gebroken was. De Duitsers slaagden er in om Bulgarije van toetreding tot de Balkan-entente te weerhouden.

De Slavisch-Tataarse Bulgaren minnen Polen en Rusland.

Nog bij het uitbreken van deze oorlog ging de sympathie van de meerderheid van het Bulgaarse volk uit naar Polen; maar het leger was pro-Duits ingesteld en toen de Duitsers maar al meer overwinningen behaalden, groeide zijn aanhang. De Duitse propaganda deed het hare om de verhoudingen te vertroebelen; zij verspreidde het gerucht, dat de Engelsen Bulgarije wilden verdelen onder zijn buren; maar tegelijkertijd waarschuwde zij de Roemenen, dat de Engelsen de Dobroedzja aan Bulgarije wilden teruggeven. Met dit alles, misleiding der volksopinie, het organiseren van een machtige „vijfde colonne" en met het oefenen van een enorme druk op de regering werd en slotte het pleit beslist — Bulgarije volbracht zijn volte face in de richting van de As-mogendheden, het bracht zijn buurstaten Hellas en Joegoslavië een steek in de rug toe, **zonder dat dit echter — het zij nadrukkelijk vastgelegd — door de brede massa van het Bulgaarse volk bedoeld werd, laat staan dat het hierin de verwezenlijking van zijn hoogste verlangens zou kunnen zien.**

Voor zover het officiële Bulgarije betreft, was de totstandkoming van de Duits-Russische overeenkomst in Augustus 1934 bijna goddelijke ingeving. Hier werd het bewijs geleverd, dat zijn pro-Duitse politiek de juiste was: en de reeds gemuilbande Bulgaarse Pers verloor zich in enthousiaste beschrijvingen, waarbij de overeenkomst groeide tot een militair pact met eeuwigheidsduur.

Geen wonder, dat de oorlog tussen Duitsland en Rusland een diepe teleurstelling betekenden voor de Bulgaarse regering en een verrassing voor het Bulgaarse volk, dat omtrent de werkelijke verhoudingen nimmer ingelicht was: **het feit, dat van alle vazalstaten op de Balkan alleen Bulgarije niet de oorlog verklaarde aan Rusland,** toont aan, hoe zwaar deze slag aangekomen is. Ondanks de status van afhankelijkheid, waartoe Bulgarije afgedaald is, kan der publieke opinie maar tot op zekere grenzen geweld aangedaan worden — en deze grens schijnt bereikt, vooral ook omdat de sociale verhoudingen reeds tot grote spanningen aanleiding geven.

Communisme in Bulgarije steeds sterk geweest.

De toestand in Bulgarije is namelijk in de twee laatste jaren enorm slechter geworden. De oorzaak is dezelfde als overal elders: de Duitsers slepen uit het land, wat er te halen valt. Reeds werd in 1939 het distributiesysteem ingevoerd, zelfs voor die artikelen welke Bulgarije zelf als agrarisch land in overvloed produceert. De qualiteit van het brood gaat hard achteruit en verschilt nog nauwelijks van het maisbrood, waaraan de herinnering uit Wereldoorlog I voortleeft. Al deze omstandigheden doet de haat tegen Duitsland opleven, waaraan de Bulgaarse regering, alles stuurt wat goed is. Deze regering wil zelfs reeds de export-cijfers niet meer publiceren! Het tekort aan grondstoffen vergroot de werkloosheid onder de handwerkers en de industrie-arbeiders, het verhoogt de prijzen van de industrie-producten, tezelfdertijd dat de prijzen voor de agrarische producten niet stijgen, **aangezien deze worden vastgesteld** door de Duitse overheid.

Het enige, wat de Bulgaarse regering doet, is te „ontkennen, dat er een dergelijke discrepantie **bestaat. In werkelijkheid** kan de Bulgaarse boer voor hetzelfde geld slechts de helft krijgen van wat hij vroeger ontving, omdat de prijzen ten minste met 50 à 100 procent opgelopen zijn, en de boeren maken tachtig procent van de bevolking uit. Om het publiek zand in de ogen de strooien, zullen nu de prijzen van de nieuwe oogst met 20 procent verhoogd worden. Maar ook dat helpt niet, want slechts een klein deel der boeren, zij die grote bedrijven bezitten, produceren voor de markt.

De dictatuur-regering gevoelt zich reeds heel onzeker en belooft maar raak: verbetering van de sociale hulp, gezamenlijke uitstapjes voor arbeiders, theater voor de arbeiders, rusthuizen, enz. Ook den ambtenaren wordt salaris-verhoging toegezegd. Maar toch is dit alles zeer verdacht, en de conclusie ligt voor de hand, dat de regering angst heeft voor een spontane uitbarsting, vooral nu de gemoederen door de oorlog tegen Rusland in zo sterke beweging gebracht zijn.

De vijfde colonne — maar die welke tegen de Nazies gericht is — moet zeer sterk zijn in Bulgarije. Zij wordt in de eerste plaats gerecruteerd uit communisten, die altijd zeer talrijk waren; direct na de bezetting verspreidden zij al pamfletten, waarin op een bondgenootschap met de Sovjet-Unie aangedrongen werd. De intellectuelen en de Bulgaarse boerenstand zoeken thans een platform voor gemeenschappelijke actie, al zijn hun motieven geen andere dan hun afkeer van Hitler. Reeds worden er in de straten van Sofia herhaaldelijk bloedige demonstraties gemeld, zijn er velen gearresteerd en moest een aantal bladen gesloten worden.

CURAÇAO

HET MANDEMENT DER NEDERLANDSE BISSCHOPPEN 75 JAAR OUD.

Deze maand mogen wij niet besluiten zonder een belangrijk jubileum in het kort herdacht te hebben — een jubileum, dat voor de ontwikkeling van ons volk van de grootste importantie geweest is en nog immer is. Het is deze maand vijf en zeventig jaar geleden, dat de Nederlandse bisschoppen hun handtekening plaatsten onder het beroemde Mandement van 1868 over het Onderwijs, waardoor aan Katholieken, wier inzicht in de schoolquaestie van die dagen door opvoeding en jarenlang samengaan met de Liberalen was vertroebeld, duidelijk werd gemaakt, wat de Kerk in zake opvoeding en onderwijs van hen verlangde. Het tweemaandelijks tijdschrift „Lux" waarvan juist dezer dagen het eerste nummer is verschenen, bevat behalve de volledige text van het Mandement ook een gefundeerde inleiding over het ontstaan van deze „grondwet van ons onderwijs" zoals het artikel het Mandement noemt. Wij zouden het niet beter weten te zeggen, dan Frater Fidelius in zijn artikel en hierom vermelden wij in ons blad slechts in het kort deze gedenkwaardige dag.

Het Mandement toch werd begrepen: met grote financiële offers verrezen katholieke scholen; de politieke leiders werden er door bezield in hun strijd voor de vrije school; de onderwijzers droegen de geest ervan de katholieke school binnen.

In zijn brochure „De paedagogische situatie van het ogenblik in Nederland", verschenen in 1939, schreef Frater S. Rombouts: „Nederland mag, wat zijn volkschool betreft, een gezegend landje heten. Nergens ter wereld zijn de eisen, die volgens katholieke opvattingen aan de Staat gesteld moeten worden, zo volledig verwezenlijkt als hier. Het volksonderwijs is in Nederland geheel vrij... De Staat voorziet in de kosten en betaalt de onderwijzers."

„De vrije school heeft het in ons land sinds 1920 bijna over de gehele lijn gewonnen. Denkend Nederland vraagt niet meer op de eerste plaats om neutraliteit, of om met een erkend gezag op onderwijs-gebied te spreken „aan neutraliteit heeft in deze tijd niemand behoefte meer, nu de toekomst ook in geestelijke wetenschappen open staat voor de sterke mening, welke ook alleen in staat is, een andere mening echt te waarderen.

De kleinere groep, die in de neutrale, openbare school nog steeds het enige middel zag tot vorming van een krachtig, eendrachtig Nederlands volk, zal nu, tijdens de bezetting, haar vergissing wel hebben ingezien."

Nu het Moederland, helaas, het zwijgen is opgelegd, moet Curaçao, dat in zo'n groot deel van zijn onderwijs de geest van het grote Mandement wil doen leven, spreken; en het is daarom dat wij nogmaals met dankbaarheid gewagen van het artikel in „LUX", waarmede het Mandement, dat ons volk gemaakt heeft tot wat het thans is, op zo waardige en deskundige wijze is herdacht.

Wij willen daarom hulde brengen aan de mannen, die ons de vrije school gaven; inzicht en kracht vonden, om in de moeilijke strijd van deze dagen onwrikbaar trouw te blijven aan Kerk, Vorstin en Vaderland.

Ons prachtige katholieke onderwijs heeft Nederland een goede naam gegeven in den vreemde — waar men ook komt, tot in Armenië en Abessinië toe wordt den reiziger naar het biezonder onderwijs gevraagd — en tot in de hoogste kerkelijke bestuurskringen in Rome. Met dankbaarheid gedenken wij daarom vandaag ook de Fraters, Zusters en het Lekenpersoneel van Curaçao en Suriname wien in een zware tijd en onder moeilijke omstandigheden — geen aanvoer van nieuw onderwijzend personeel, geen boeken, geen verlof — de taak gegeven werd de traditie van het katholieke onderwijs van Nederland hoog te houden.

„De Katholieke school voor het katholieke kind.

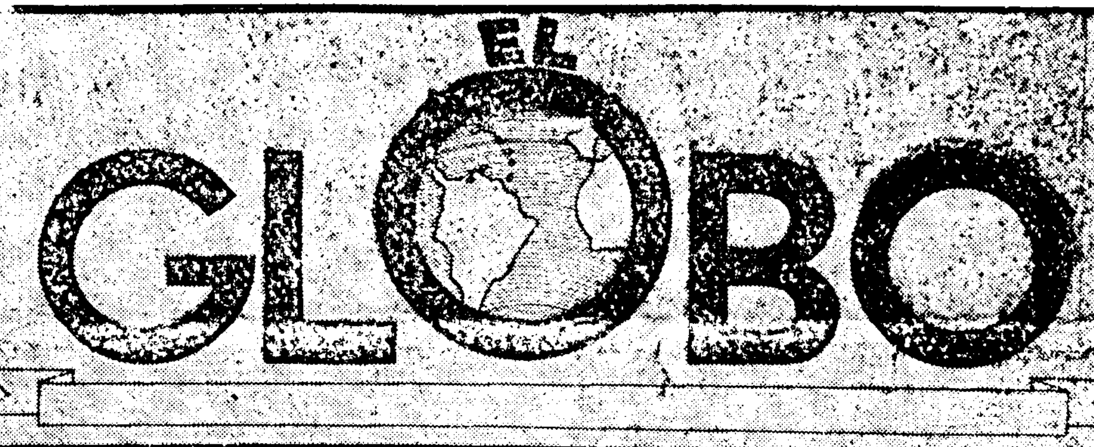
Deze gedachte te hebben wakker geroepen in de tot volledige vrijheid herrezen Kerk van Sint Willibrord, is de grote verdienste van het Mandement, aldus Frater Fidelius. Deze gedachte in ons wakker te houden en steeds breder en dieper uit te werken, is de kostbare geestelijke erfenis, die het waakzame Episcopaat van 1868 ons heeft nagelaten.

VERENIGINGSNIEUWS.

De Vereniging Veritas zal haar 5-jarig bestaan vieren op Vrijdag 6 Augustus aanstaande met een bijeenkomst in het patio van het St. Martinus Gesticht. De feestrede zal gehouden worden door den Zeereerwaarden Pater Clemens van der Looy O.P.

Katholieke Sport Centrale: Zondag spelen: om 10.15 uur Excelsior C — Sithoc C (scheidsrechter Leander); om 15 uur De West II — D.S.C. (scheidsrechter Celestijn); om 16.30 uur Cicerone — Xerxes.

De Juniores worden uitgenodigd ter vergadering in het gebouw van de Katholieke Jeugdcentrale (Conscientiesteeg) Zondag om 10.30 uur.

Bombardements-offensief op Duitsland duurt voort.

Vliegende Forten bestoken Kassel; Raf neemt Remscheid voor haar rekening.

Giraud en de Gaulle worden het eens.

Italiaanse vasteland opnieuw beschoten.

MIHAILOVITSJ RUKT NAAR ITALIË OP.

De Joegoslavische Regering verklaarde, dat Generaal Draja Mihailovitsj' 5e en 6e brigades van Slowense partijgenoten de Italiaanse linies doorbroken hebben en de streek van Udine in Noord-Italië bereikt hebben. (Londen, (AP) 31.7).

NIEUWE AANVAL OP KASSEL.

Als volgt luidt een gezamenlijk communiqué van het Britse Ministerie van Luchtvaart en het Noordamerikaanse Hoofdkwartier in Europa:

„Krachtige formaties van het Noordamerikaanse 8e luchtcorps vielen heden de Fieseler-vliegtuigenfabriek te Kassel aan. Het weer was helder en de bemanningen meldden goede resultaten van het bombardement. Er werd door de Vliegende Forten weerstand ondervonden van vijandelijke jagers. De aanvankelijke rapporten tonen aan, dat 27 vijandelijke jagers vernield werden door de bommenwerpers.

Noordamerikaanse Thunderbolts ontmoetten de terugkerende Vliegende Forten nabij de Duitse grens en dekten hun terugtocht. De vijand onderhield zijn krachtig verzet met jagers en er vonden vele luchtgevechten plaats.

Nog 25 vijandelijke jagers werden vernield en vele andere beschadigd door de escadrilles van Thunderbolts. In samenwerking met de aanval van de zware bommenwerpers werden verschillende vijandelijke vliegvelden gebombardeerd. Noordamerikaanse middelzware bommenwerpers vielen de vijandelijke vliegvelden te Woensdrecht in Nederland met goede resultaten aan en vernielden 6 vijandelijke jagers. Spitfires van de Royal Airforce en de Dominions boden dekking voor deze aanval".

Bostons van de Royal Airforce, geëscorteerd door Spitfires en gesteund door Typhoons, vielen het vliegveld Schiphol te Amsterdam aan. 3 Vijandelijke vliegtuigen werden vernield, 2 ervan door Spitfires van de Koninklijke Canadese Luchtmacht en 1 door de Typhoons. Typhoon bommenwerpers en een escorte van Typhoons bombardeerden de vliegvelden te Kortrijk en Coxyde in België. Van deze verrichtingen werden 11 zware bommenwerpers, 1 middelzware bommenwerper, 3 lichte bommenwerpers en 7 gevechtsvliegtuigen vermist". (Londen, (AP) 30.7).

AANVAL OP REMSCHEID.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit:

„In de afgelopen nacht hebben vliegtuigen van het Bommenwerperscommando een hevige aanval gedaan op Remscheid, dat ligt in het Zuidelijk deel van het Ruhrgebied en een centrum is van de Duitse kunstwerktuigen-industrie. Het weer boven het doel was helder en de aanval was goed geconcentreerd. Mosquito's en Beaufighters van het Gevechtscommando op patrouille vielen vijandelijke vliegvelden en spoorwegobjecten in Frankrijk en Nederland aan. 15 Vliegtuigen van de nachtelijke ondernemingen" (Londen, (AP) 31.7).

GIRAUD — DE GAULLE.

Betrouwbare Franse kringen zeiden, dat het dispuut tussen De Gaulle en Giraud over de samensmelting hunner respectieve strijdkrachten weer uitgebroken is en nog heviger dan tevoren bij beëindiging van een langdurige bijeenkomst van het Nationale Comité.

Hun voornaamste meningsverschil heeft te maken met het vormen van een Commissariaat van Defensie, waarin de militaire hoofden zitting zullen hebben. Men zeide, dat Giraud ertegen is om dit Commissariaat in leven te roepen en dat hij vooral niet wil, dat De Gaulle de post zal bezetten. Het grootste deel der Comitéleden schijnt De Gaulle te steunen. Men is van oordeel, dat de politieke en militaire ontwikkelingen van de laatste tijd, in het bizonder de invasie van Sicilië en het aftreden van Mussolini, de invasie van Frankrijk veel dichterbij heeft gebracht en wil daarom de zaak ogenblikkelijk tot een oplossing brengen. Men overweegt, dat het verwarrend, zo niet gevaarlijk zou zijn, om twee verschillende Franse legers in Frankrijk aan land te zetten.

Het voorstel om een Commissariaat van Defensie te vestigen omvat natuurlijk de vraag wie het hoogste gezag over de Franse strijdkrachten zal oefenen. Het Comité heeft er reeds in toegestemd om Giraud als Opperbevelhebber te hebben. Er is echter geen beslissing over bereikt of de machten van den Opperbevelhebber zullen worden onderworpen aan die van den voorgestelden Commissaris van Defensie.

De Engels-Amerikaanse interventie van de vorige maand ten gunste van Giraud schijnt het vraagstuk nog ingewikkelder te hebben gemaakt, zo zeiden gezaghebbende Franse kringen. Indien de Opperbevelhebber geen verantwoording schuldig is aan het Comité acht men het nutteloos om een Commissariaat van Defensie te benoemen. De bijeenkomst van het Comité van vandaag was de vierde achtereen. De vijfde bijeenkomst is voor morgen bepaald. (Algiers, (AP) 30.7).

REGELING IN ALGIERS.

Een speciaal Geallieerd communiqué deelde mede, dat Generaal Giraud is benoemd tot Opperbevelhebber over alle Franse strijdkrachten. De Gaulle is benoemd tot Voorzitter van de Raad van de Nationale Defensie. (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 31.7).

Naar vermeld wordt zou De Gaulle zijn toestemming gegeven hebben tot de benoeming van Giraud tot Opperbevelhebber over alle strijdkrachten van het Franse Rijk, onder voorbehoud dat enkele machten, welke gewoonlijk bij het Ministerie voor de Nationale Defensie rusten, in handen zullen worden gesteld van de nieuwe Oorlogsraad welke door het Franse Comité voor de Nationale Bevrijding zal worden ingesteld. De Gaulle's goede vrienden zeiden, dat „hij reeds grote concessies heeft gedaan" ten behoeve van de eenheid tussen de Franse strijdkrachten, welke thans verdeeld zijn. De Gaulle's toestemming wordt beschouwd as de grootste stap in de richting van een volledige oplossing van de Franse geschillen. De Nationale Comité kwam vandaag weer bijeen. (Algiers, (AP) 31.7).

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN NOORD-AFRIKA.

„Beide legers maken goed voortgang. Aan het front van het 8e leger zijn den vijand hevige verliezen toegebracht na geslaagde beschietingen. De Canadese troepen zetten de opmars voort. In het gebied van het 7e leger werden 941 gevangenen gemaakt, waaronder 500 Duitsers. De Franse Marokkaanse troepen (Goums) waren in actie. De onvoorwaardelijke overgave van de eilanden Favignana, Levanzi en Marettimo wordt gemeld (Deze eilanden liggen nabij het Westelijk punt van Sicilië — Red.).

De vliegvelden van Grottaglia en Practica di Mare in Italië werden gisteren door onze bommenwerpers aangevallen. Voltreffers werden geplaatst op gebouwen op het vliegveld en de vliegterreinen en er werden branden gesticht. De vijandelijke scheepvaart en de haven van Milazzo werden aangevallen door gevechtsbommenwerpers en een koopvaardijschip werd in de grond geboord. Lightning bommenwerpers deden aanvallen op vijandelijke stellingen in het Oosten van Sicilië.

Patrouillevluchten werden tijdens de dag onderhouden door onze gevechtsvliegtuigen. Tijdens deze operaties werden 5 vijandelijke vliegtuigen vernield.

P-40 Warhawks voerden vluchten uit boven Sardinië. Enkele vijandelijke gevechtsvliegtuigen werden ontmoet en 21 ervan werden neergeschoten. Van al deze verrichtingen wordt 1 onzer vliegtuigen vermist." (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 31.7).

77.000 GEVANGENEN.

Gemeld wordt, dat het aantal gevangenen op Sicilië thans 77.000 bedraagt. 56.000 Daarvan werden door de Noordamerikanen genomen (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 30.7).

GEZAMENLIJKE WAARSCHUWING DER GEALLIEERDEN.

In nauwe harmonie optredende hebben de Verenigde Staten, Rusland en Groot Britannië hun respectieve Vertegenwoordigers in de niet-oorlogvoerende landen in Europa en in Argentinië opdracht gegeven de onzijdige Regeringen mede te delen, dat men het bieden van een toevluchtsoord aan Mussolini of enige andere leider van de as zal beschouwen als een inbreuk op de beginselen waarvoor de Verenigde Landen strijden.

Diplomatieke waarnemers te Londen zagen in dit optreden een nieuw bewijs van de gezamenlijke ontikkeling der vredes- en na-oorlogse politiek van Engeland, Rusland en de Verenigde Staten. Men beschouwt het ook als een teken van een nieuwe Geallieerde kracht, dat deze drie landen zich in staat voelen een soort ultimatum te stellen aan de onzijdige landen om geen hulp of comfort te bieden aan den vijand. (Londen, (AP) 31.7).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

Als volgt luidt het Russisch communiqué van Vrijdagavond:

Op 30 Juli zetten onze troepen het offensief voort in de richting van Orel en maakten zij in afzonderlijke sectoren van 4 tot 10 kilometer voortgang en veroverden zij nog 20 bewoonde plaatsen.

In de richting van Belgorod werden intensieve verkenningen gevoerd. In het Donetsbekken — in het gebied ten Zuid-Westen van Vorosjilovgrad — sloegen onze troepen de aanvallen af, welke door grote strijdkrachten van vijandelijke tanks en voetvolk werden gedaan.

Aan het Leningradfront duurden de intensieve verkenningsactiviteiten voort en in sommige sectoren vonden slechts gevechten van plaatselijk belang plaats.

Op 29 Juli beschadigden en vernielden onze troepen aan alle fronten 21 Duitse tanks. In luchtgevechten en door het afweervuur werden 37 vijandelijke vliegtuigen neergeschoten" (Londen, (AP) 30.7).

CURAÇAO.

SURINAME'S P. G. OP CURAÇAO.

Op terugreis uit de Verenigde Staten strandde hier als gevolg van voorrangverlening aan anderen Meester Maarten de Niet, Procureur-Generaal van Suriname, vergezeld van Mevrouw de Niet en twee kinderen. Zoals men zich herinnert is de Heer de Niet op 29 November verleden jaar uit Paramaribo vertrokken teneinde in Rochester (Ninnesota) een geneeskundige behandeling te ondergaan. Reeds werd gemeld, dat Mr. de Niet gelukkig geheel hersteld is. De Heer en Mevrouw de Niet zijn thans al een twee maanden op terugreis, telkens komt er een „voorrang" tussen in. Aanstaande Woensdag zal de Familie evenwel met de K.L.M. naar Paramaribo doorreizen.

KERKNIEUWS.

Hedenmiddag zal het Heilig Sacrament des Vormsels worden toegediend in de kerk van de H. Theresia te Wishi.

Morgen is het processie in de kerk van de H. Dominicus te Montagne.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Londen:** De radio van Caïro zeide: „Zojuist wordt vernomen, dat de Duitse troepen begonnen zijn de Italiaanse troepen in de buurt van Maritza in Hellas te ontwapenen."

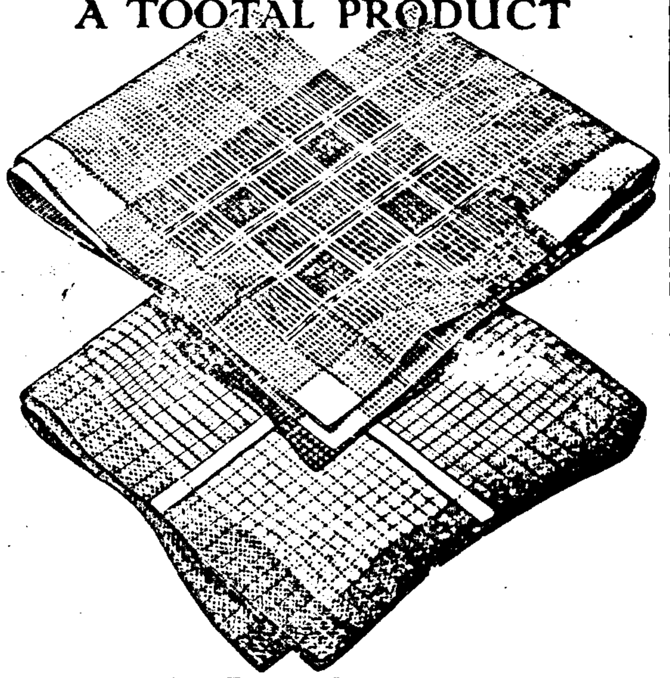
— **Aan de Italiaanse grens:** Gemeld wordt, dat Duitse troepenversterkingen in Noord-Italië zijn aangekomen. De nieuwsbladen van Rome zeggen, dat Mussolini en Ciano gearresteerd zijn en worden vastgehouden in het Palazzo Chigi.

— **Londen:** De Joegoslavische Regering deelde mede, dat de troepen van Mihailovitsj, welke naar het gebied van Udine in Noord-Italië zijn doorgedrongen, ogenblikkelijk begonnen zijn de Sloweense inwoners op te roepen voor actieve deelneming aan de strijd tegen de Italianen. Volgens de laatste berichten heeft de bevolking zich „in groten getale" bij de guerrillero's gevoegd. Tegelijk maakte de Regering bekend, dat patriotten een Duits-Bulgaarse strafexpeditie aanvallen nabij de stad Zagecar. Een trein werd vernield en het grootste deel der 500 passagiers werd gedood. Een bevelvoerend officier werd gevangen genomen.

— **New York:** De Britse radio zeide, dat de nazies 500 personen in Athene als gijzelaars gearresteerd hebben.

— **Madrid:** De Spaanse nieuwsbladen bevatten berichten van hun correspondenten in Duitsland en Italië, welke erg verschilden in toon van die zij gepubliceerd hadden vóór de invasie van Sicilië en het aftreden van Mussolini. De correspondent van Informaciones zeide in een bericht uit Berlijn: „De oorlog gaat thans een phase in als die, welke het eind in 1918 voorafging".

Iets over de Curaçaose weermacht en haar mogelijkheden in de naaste toekomst.

door

GEORGE SEPPEN,

Reserve-Kapitein Infanterie K.N.L., Commandant Nederlandse Troepen Habaai.

„Een schone toekomst zij voor hen weggelegd, indien zij langs de beproefde wegen, straks hun krachten gaan wijden aan de opbouw van het tijdperk, dat voor ons ligt".

H.M. Koningin Wilhelmina (in het Stadion te Amsterdam in September 1933).

Wie over de Curaçaose Weermacht spreekt, spreekt noodwendig over de Curaçaose jeugd. Niet alleen, omdat het Instituut zelf zeer jeugdig is, maar ook, omdat het het jongere deel van de inheemse bevolking van Curaçao goeddeels omvat.

Vandaar het hierboven geciteerde Koninklijk woord, dat nu bijna 10 jaar geleden gesproken werd en dat in het biezonder was gericht tot de Nederlandse jeugd in een moeilijke tijd. Het was een Koninklijk Woord en het is het in onze, nog veel moeilijker tijd nog steeds! Dit woord is niet alleen Koninklijk, omdat het gesproken werd door een Koningin; met name onze Koningin; maar het zou het ook zijn geweest, als het was gezegd door wie dan ook, omdat het Koninklijk is, niet alleen door de qualiteit van de Zegster, maar ook door zijn inhoud zelf. Het was tot de jongeren gericht en het zullen de jongeren moeten zijn, die dit woord het best dienen te verstaan. Het spreekt van een wens, van een voorwaarde en van een taak. Vooral en bovenal van een taak! Is het niet, speciaal van de zijde van de jeugd, het gebrek aan inzicht in deze taak, die het geloof in de verwerkelijking van de wens en de houdbaarheid van de voorwaarde wankelen doet? Tevelen staan tegenover de wens onverschillig en zij willen de voorwaarde niet, omdat zij onvoldoende aandacht hebben voor de hun op te leggen taak. Toch is het een niet genoeg te waarderen voorrecht van de jeugd van thans om de zekerheid te hebben van een grootse taak — de opbouw van het tijdperk, dat voor ons ligt — en al moge de voorwaarde van het gaan „langs de beproefde wegen" wellicht een ietwat reactionaire klank hebben, dit laatste is slechts schijn. Immers de beproefde weg zal moeten worden gevolgd, maar met behoud van eigen inzicht en eigen initiatief, terwijl noch de wijze van voortbewegen, noch het tempo aangegeven zijn.

Ook de Curaçaose Weermacht kan deelhebster zijn aan de taak van opbouw van het tijdperk, dat voor ons ligt, zij het met haar uiteraard beperkte middelen en onder in aanmerking neming van haar geringe omvang.

Ongetwijfeld zal het in de komende jaren de taak van den historicus zijn om de uitzonderlijke positie te vermelden, die Nederlands-West-Indië gedurende de tweede Wereldoorlog ingenomen heeft.

Al mogen daarin wapenfeiten vooralsnog geheel ontbreken omdat zich de gelegenheid daartoe niet voordeed, economisch gezien, zal de betekenis, zowel van Suriname als van Curaçao zeker niet aan de aandacht ontgaan. Grondstofproductie in de vorm van bauxiet enerzijds en vervaardiging van vliegtuig brandstof als eindproduct anderzijds, hebben verschillende gebieden in Nederlands-West-Indië in deze oorlog tot vitale punten gemaakt voor de oorlogsindustrie.

En hierin zal de basis voor het opnemen van Suriname en Curaçao in het historisch vertoog van Nederlands rol in de grote oorlog van nu gelegen zijn.

Weliswaar had De West in zuiver militaire zin slechts betekenis als achterland in de letterlijke zin, maar in de uiteraard karig gepubliceerde schema's van de oorlogsproductie nemen beide delen van dit Nederlands gebied een belangrijke plaats in.

Toch zal de eigenlijke defensie van De West den meer minutieuzen onderzoeker niet ontsnappen, wanneer hij bedenkt, dat in het biezonder de hernieuwde oprichting van „Schutterijen" in de beide gebiedsdelen — althans in de huidige vorm — een novum moet worden genoemd.

Immers het zijn deze Schutterijen, gerecruteerd uit de locale bevolking en slechts ten dele geëncadreerd met krachten van buiten, dan wel met hier woonachtig personeel uit verschillende onderdelen van de Nederlandse Weermacht afkomstig, die voor een goed deel een soort nationale mijn- en fabrieksbewaking leverde, met een schier zuiver politiële taak, die zich rond de kernen van de vitale bedrijven schaarde.

Gaat dit voor de Koninklijke Nederlandse Marine slechts ten dele op — en dan nog in geheel andere betekenis — en had de Surinaamse Weermacht tot voor kort wel degelijk ook een andere, meer eigenlijk militaire betekenis, de quintessens, zowel van de Surinaamse als de Curaçaose locale troepen, is bescherming van eigen erf, gezien in het licht van de economische belangrijkheid, voor de oorlogvoering der beide gebieden.

Dit brengt onmiskenbaar met zich mede, dat bij de opbouw van zulk een weermacht, het offensief karakter aan die weermacht grotendeels ontnomen wordt en er van opvoeding in de richting van „blijvende activiteit in het afwachten" sprake moet zijn, hetgeen van stonde af aan een probleem betekent.

De locale betekenis, die verder aan de Surinaamse en Curaçaose Weermacht in het bizonder moest worden toegekend, alsmede de aan haar opgedragen zuiver territoriale taak, bevorderde in niet geringe mate de defensieve gedachte en deed het élan, dat een weermacht in wording steeds kenmerken moet, ongetwijfeld schade, al moge het niet geheel te loor zijn gegaan.

Maar ook in een ander opzicht heeft deze plaatselijkheid een ernstig bezwaar, omdat zij ten eerste het geestelijk isolement bevordert en ten tweede de weermacht van de Nederlandse Rijksgedachte verwijderd houdt, die, in het biezonder op Curaçao, toch al niet te klaarblijkelijk onder de bevolking wortel geschoten had. Wat dit laatste aangaat, treft dezer bevolking overigens veel minder schuld, dan men te vaak geneigd is aan te nemen.

Twee zaken zijn het, die voor de betekenis van een Weermacht beslissend zijn, nl. haar **traditie** en haar **taak!**

Nu werpe men mij niet tegen, dat voor de Schutterijen, zowel in Suriname als op Curaçao, ieder element voor de vorming van een traditie ontbreekt, want dit is apert onjuist!

Voor het bouwen ener traditie en een levensstijl moet er een steunpunt zijn, waaraan een jonge Weermacht zich metterdaad kan optrekken en voor zover het Curaçao aangaat is dit steunpunt in sprekende mate aanwezig.

Wanneer wij ons tot Curaçao beperken en de voor de gehele wereld zo belangrijke phase van de Napoleontische periode in aanmerking nemen, dan moet worden gezegd, dat ons gebied niet uitmuntte in daden van uitgesproken heldhaftigheid. De zich telkenmale herhalende historie van gebrek aan moed en volharding door het zich verliezen in kleine ruzietjes en vermeende geschillen, voornamelijk onder de meer gegoeden, waarin het Curaçaose volk niet de minste rol speelde, maakt het puren naar ware grootheid en daden van historische betekenis tot een pijnlijke zaak.

Mogen de gronden om ons heen een duidelijke taal spreken — wij noemen slechts Habaai, Welgelegen, Kortijn, Bleinheim, Rozentak, Cas Chiquito, Mal Pays en de kanonnen, die telkenmale op onze heuvels vuurgereed werden gemaakt, [1]) roemrijke gebeurlijkheden, waarop men zich thans zou kunnen beroepen bij het vestigen ener traditie, zijn zeldzaam en het waren steeds de wijfelmoedigheid, de onzekerheid en bovenal de kleinzieligheid, die immer de boventoon voerden.

De koopmansgeest in de meest slechte zin van het woord heeft de historie te vaak overheerst.

Maar tenslotte is er een lichtpunt en wel een helder licht, dat over de geringe geschiedenis van ons kleine eiland uitschijnt.

Het is een figuur, die verre uitsteekt boven alle gedoe om hem heen en wij mogen gerust, zonder dat het verwijt van verlies van gevoel voor de juiste verhoudingen ons ook maar één ogenblik treft, zeggen, dat het **lichtend voorbeeld voor de Curaçaose Weermacht is en blijft, de onverschrokken Louis Brion**, de grote Curaçaoënaar, die zijn tijdgenoten ver achter zich laat.

Het is deze geboren krijgsman, waarop de traditie van de Curaçaose Weermacht op vaste bodem kan worden gebouwd en wanneer wij dit doen, dan overbruggen wij ook zo hinderlijke objectieve graadmetergebrek van De West, alsmede de aangebeden cultus van de halfheid, waaraan deze gebieden schijnen te laboreren, en bevinden wij ons in het goede gezelschap van de herinnering aan een man, die als vrijwillig soldaat zijn militaire loopbaan begon en als Admiraal van Groot-Colombia eindigde.

Zette hij zijn eerste schreden op het oorlogspad op het kleine Curaçao, in een eenvoudige, doch tactisch juiste manoeuvre rond de Cabrietenberg, met een paar honderd man, zijn daden gaan verder dan dit kleine territoir en hij is één van de mannen geweest, die een machtig aandeel hadden in de bevrijding van de thans zo belangrijke republieken van Zuid-Amerika.

Een Weermacht, die op dezen krijgsman haar traditie bouwt en zijn offensieve geest aanvaardt in haar gelederen, kan niet onopgemerkt blijven en is tot grote offers bereid.

En zo komen wij tot het laatste punt dezer verhandeling, nl. de **taak!**

Zeker, er ligt voor de Curaçaose Weermacht een taak in dit gebied, zolang de oorlog en de bedreiging duurt en het is zaak zich deze taak terdege indachtig te blijven. Maar er is meer, er is oneindig veel meer!

Want evenals de grote Brion niet ophield met het verjagen van den vijand bij de Cabrietenberg, maar zijn taak ook zag in de bevrijding van de geweldige gebieden van het huidige Venezuela en Colombia, zo kan en mag de taak van de jeugdige Curaçaose Weermacht niet uitsluitend bestaan in het wachten op eigen territoir, maar moet zij deze taak ook zien in de enorme gebieden van Nederlands Oost-

Iets over de Curaçaose Weermacht 3.

Indië, waar een hardnekkige vijand op een hardnekkige aanval wacht.

Ook daar is bevrijding nodig, zij het dan ook in een geheel andere zin, en het is de eretaak van De West om daarvoor offers te brengen.

En wanneer èn Suriname èn Curaçao bereid zijn dit offer te brengen, dan gaat het hoog uit boven datgene, dat tot nu toe is gedaan, want dan is het hetzelfde, steeds maar vergeten, Nederlands West-Indië, dat de Nederlandse Rijksgedachte uit te dragen weet in de best denkbare vorm, nl. door het brengen van persoonlijke offers door zijn eigen jeugd.

Moge het zijn, dat men zich in Suriname wel eens in een uitgesproken negativisme verliest, op een feestelijke bijeenkomst van de Surinaamse vereniging „J.P.F." hoorde ik een nieuw geluid, toen de Voorzitter dier bloeiende vereniging zeide:

„Maar ook hier op Curaçao moeten wij aan de toekomst denken en wel aan onze jeugd. Het is onze plicht ervoor te zorgen, dat deze jeugd niet van Suriname vervreemde".

Maar tevens moeten wij zorgen, dat die jeugd niet van het moederland en niet van Oranje vervreemde. Aan ons is de plicht te zorgen, dat zij offerbereid is, daar, waar het wordt gevraagd.

Indien ergens, dan geldt immers hier: „Men rekene de uitslag niet, doch telle het doel alleenlijk!"

De Surinaamse en de Curaçaose Weermachten mogen klein en nietig zijn, toch kunnen zij in haar daden groot zijn.

Wanneer het zo wordt, dat zowel Suriname als Curaçao een aandeel hebben, zij het ook met zeer kleine onderdelen van hun kleine Weermacht, dan wordt de Nederlandse Rijksgedachte gesublimeerd in De West en zal er een schone toekomst zijn.

Want wanneer na de terugkeer van de kleine schare van getrouwen in Suriname en op Curaçao, de taak is volbracht, dan zal de ware betekenis van De West voor immer verzekerd zijn. Dan zal men inzien, dat het niet de ligging, noch de geographische grootte, noch een millioenenbevolking, noch de financiële status van een Nederlands gebiedsdeel is, dat zijn waarde bepaalt in het uur van de nood, maar enkel en uitsluitend het heilig vuur, dat zijn bevolking ontstak, gepaard met de wil om eigen erf te verlaten en alles, dat ons zo dierbaar is, prijs te geven, teneinde het gevaar op te zoeken en het te bevechten, waar ter wereld dit ook zij, uitsluitend in het belang van onze heilige zaak: Nederland en Oranje!

[1]) Hierop komen wij in een volgend artikel terug.

Wij ontvingen.

Gazette des Beaux Arts, Mei 1943 (19 East 6th Street, New York).

Dit kunsttijdschrift, dat in Frankrijk zovele decennia bestaan heeft en thans in New York wordt voortgezet (alleen thans in het Engels), blijkt goed te gaan. Het Mei-nummer bevat weer talrijke foto's en artikelen, ook meer in betrekking staande tot het Westelijk halfrond. Zo is er een artikel over de kringloop van leven en dood bij de Aztekische beeldhouwkunst, met reproducties van voorwerpen hierop betrekking hebben in Europese, Mexicaanse en Noordamerikaanse musea. Vervolgens een artikel over den anonymen schilder, die bekend staat onder de naam „Meister der weiblichen Halbfiguren" hetwelk in het Engels wat vreemd aandoet „Master of the half lenghts". Vermoedelijk is deze schilder een Nederlander geweest. Vele illustraties, waarvan vooral de pentekeningen zeer goed gelukt zijn (de reproducties van schilderstukken zijn minder geslaagd). Vervolgens een rijk geïllustreerd stuk over een vergeten Prud'hon in New York, over The Critical Practice of James Jackson Jarves (een Noordamerikaanse kunstverzamelaar), een studie over de iconographie van St. Catharina van Siene, en „La pourtraictur de Guillaume d'Orange e Ysoré en Murailles", een stuk dat geen betrekking heeft op onzen Willem van Oranje.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN Za. en Zo.:

Shipping & Supplies: De Roos, tel. 417, Negropont 33A.

Scheepvaart Afdeling: Pruis, tel. 299, Emmastad 14.

1.8: Langras, tel. 710, W. de Zwijgerlaan5.

Dok-afdeling: De Klerk, tel. 431 en Prins, tel. 330.

Telegram afdeling: tel. 307, na 23 uur tel. 675.

1.8 Pons, tel. 675, Amalia van Solmslaan 1.

Protestantse Gemeente Emmastad: Kerkdienst, Zondag 1 Augustus 's morgens 9.30 uur. Voorganger: Professor Dr. J.A.C. Fagginger Auer. N.B. Bekend wordt gemaakt, dat de kerkdiensten van 1 Augustus af weer zullen aanvangen om 9.30 uur.

Zondagschool: Gedurende Augustus geen Zondagschool. Hervatting eerste Zondag in September.

Peter Stuyvesant College.

Algemeene Middelbare School.

Aangifte van nieuwe leerlingen bij den Directeur op de Maandagen 2 en 9 Augustus e.k. des namiddags van half vier tot half zes in het schoolgebouw.

De Directeur voornoemd,
N. Meyer.

Tel. school 1071
Tel. huis 1089.

Geslaagden voor het M.U.L.O.-examen,

die in aanmerking willen komen voor een betrekking bij het Gouvernement van Curacao, gelieven ten spoedigste hun daartoe strekkende sollicitatie in te dienen ter Gouvernements-Secretarie (Gebouw C. T. C. Handelskade 24.)

De Gouvernements Secretaris.
Gronemeijer.

2368

Apostolaat ter Zee.

Afdeeling Curaçao.

Algemene ledenvergadering te houden op Maandag 9 Augustus a.s. te 8 uur n.m het R. K. Zeemanshuis, Klipstraat 49-53.

AGENDA.

1. Openingswoord door den Voorzitter;
2. Notulen van l. l. ledenvergadering;
3. Jaarverslag over 1942 door den eersten Secretaris;
4. Financieel verslag over 1942 door den Penningmeester;
5. Benoeming van een kascommissie;
6. Bestuursverkiezing;
7. Bestuursmededelingen;
8. Rondvraag;
9. Sluiting.

Namens het Bestuur
Mr. H. J. M. HOOGEVEEN
Iste Secretaris.

2579

Spaar Uw banden.

Vermijd het schuren langs trottoirbanden.

Ook de zijkanten van Uw banden bestaan uit kostbare rubber.

2371

Departement van Onderwijs en Volksontwikkeling.

OPENBARE LES.

De Inspecteur van het Onderwijs in Curaçao maakt hierbij bekend dat de Openbare les op de Hendrik- en Wilhelminaschool en de Kleuterschool Prinses Irene zal plaats hebben op **Donderdag 5 Augustus 1943** des morgens van 8.10—12 u. Ouders en voogden van leerlingen dezer scholen worden tot bijwoning van deze les beleefd uitgenoodigd.

Willemstad, den 29sten Juli 1943.
De Inspecteur voornoemd,
Dr. W. J. GOSLINGA.

2377

BEKENDMAKING.

Het Hoofd van het Distributiebureau, onder verwijzing naar P.B. 1942 No. 187, maakt bekend, dat met ingang van één Augustus 1943 erwten en boonen als distributiegoederen zullen worden aangemerkt. Hij verwijst speciaal naar artikel 3 van voornoemd publicatieblad waarbij is bepaald, dat voor het plaatsen van bestellingen in distributiegoederen zijn schriftelijke toestemming is vereischt. Ook van loopende bestellingen in erwten en boonen dient schriftelijke opgave te geschieden, onder overlegging der bestelorders.

HET HOOFD VOORNOEMD,
VAN BOVEN.